

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LZS-4114-02-07/2012
I/12/009

Szczecin, dnia sierpnia 2012 r.

**Pan
płk Piotr Czorna
Szef
Rejonowego Zarządu Infrastruktury
w Szczecinie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę gospodarowania przez Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Szczecinie nieruchomościami Skarbu Państwa otrzymanymi w trwały zarząd w latach 2009-2011, w tym nieruchomościami położonymi na terenie powiatu choszczeńskiego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1.06.2012 r. – art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli²), przekazuje Panu Pułkownikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie nieruchomościami Skarbu Państwa przekazanymi w trwały zarząd mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W latach 2009-2011 Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Szczecinie (RZI) władał nieruchomościami zabudowanymi Skarbu Państwa odpowiednio o powierzchni: 5,2 tys. ha i wartości 3.574,2 mln zł; 5,1 tys. ha i wartości 3.890,9 mln zł oraz 4,9 tys. ha i wartości 3.609,8 mln zł.

Stan nieruchomości położonych na terenie powiatu choszczeńskiego (objętych szczegółowym badaniem), pozostający w tym okresie we władaniu RZI, wynosił odpowiednio: 12 działek o powierzchni 282,5 ha; 11 działek o powierzchni 281,7 ha i 17 działek o powierzchni 281,7 ha (wg stanu na koniec każdego roku). Dla każdej z tych nieruchomości RZI założył księgę wieczystą i dysponował tytułem prawnym jej władania.

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r. poz. 82).

² Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

W badanym okresie na rzecz RZI nie została wydana żadna decyzja o ustanowieniu trwałego zarządu. Na podstawie umowy z 1.04.2010 r. zawartej z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Sławno na RZI zostało przeniesione prawo zarządu nieruchomościami Skarbu Państwa o łącznej pow. 7,3 ha (użytki las) bez zmiany ich przeznaczenia. W odniesieniu do nieruchomości o łącznej powierzchni 323 ha, zbędnych na potrzeby obronności, wydano na rzecz RZI 66 decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu.

Wydatki RZI poniesione na opłaty roczne za nieruchomości, którymi zarządzał wyniosły: 464,2 tys. zł w 2009 r., 532,9 tys. zł w 2010 r. i 441,5 tys. zł w 2011 r., w tym za nieruchomości położone na terenie powiatu choszczeńskiego odpowiednio: 11,8 tys. zł, 11,8 tys. zł i 11,3 tys. zł.

Wbrew przepisom art. 4 ust. 1 i 46 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 12 i 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ grunty Skarbu Państwa, którymi RZI zarządzał, były ujmowane w latach 2009-2011 w ewidencji pozabilansowej (na koncie 094-0-Grunty w trwałym zarządzie wojska), zamiast w ewidencji bilansowej, o wartości odpowiednio 1.040,3 mln zł, 1.036,5 mln zł i 1.024,6 mln zł, co skutkowało niewykazywaniem w bilansie faktycznego stanu aktywów RZI. W toku kontroli NIK ustalono, że RZI otrzymał od właściwych organów, w trwały zarząd nieruchomości składające się z gruntów wraz ze znajdującymi się na nich budynkami na okres dłuższy niż rok, kompletne, zdatne do użytku i na wykonywanie zadań ustawowych RZI. Na podstawie tych przesłanek nieruchomości te kwalifikowały się do środków trwałych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, stanowiącym, że rozumie się przez nie rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności nieruchomości - w tym grunty, budowle i budynki. Otrzymane przez RZI grunty (jako środki trwałe) były jej aktywami, podobnie jak posadowione na nich budynki, gdyż RZI sprawował kontrolę i gospodarował tymi zabudowanymi nieruchomościami.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy o rachunkowości przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Doprecyzowaniem powyższych przepisów ustawy o rachunkowości jest § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.⁴, który stanowi że przez środki trwałe - rozumie się środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości, w tym środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o rachunkowości RZI powinien stan aktywów wykazywać w bilansie na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy.

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁴ w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.), które poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

Ponadto RZI nie ewidencjonował środków trwałych z podziałem na podgrupy i rodzaje środków trwałych, co stanowiło naruszenie pkt 1.3 załącznika do rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁵. Klasyfikacja była prowadzona tylko z podziałem na grupy środków trwałych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Ujmowanie w ewidencji bilansowej i wykazywanie w bilansie RZI gruntów, które zostały przekazane w trwałe zarząd.*
2. *Klasyfikowanie środków trwałych z podziałem uwzględniającym podgrupy i rodzaje.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK⁶, oczekuje od Pana Pułkownika – w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia – informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK⁶, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Pułkownikowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK⁶, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Dz.U. Nr 242, poz. 1622.

⁶ Patrz przypis nr 2.